

Enligt sändlista

Beslut om undantag från reservatsföreskrifterna för åtgärder mot riskträd i 123 naturreservat i Stockholms län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken (1998:808) att införa följande undantag från reservatsföreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken eller motsvarande lagrum i de naturreservat som framgår av bilaga 1.

Förvaltaren för naturreservatet eller den förvaltaren utser får, trots naturreservatets föreskrifter, utföra följande åtgärd:

- fälla eller kapa träd som utgör risk för skada på människor eller egendom, åtgärdade träd lämnas inom naturreservatet.

Beslutet träder i kraft **den 13 maj 2026**.

Upplysningar

Förvaltaren för naturreservatet behöver erhålla medgivande från respektive markägare eller innehavare av särskild rätt till marken innan eventuella åtgärder i respektive naturreservat får genomföras.

För de naturreservat som helt eller delvis omfattas av Natura 2000-nätverket krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området.

Beskrivning av ärendet

År 2020 fattade Länsstyrelsen ett beslut om undantag från reservatsföreskrifterna för att möjliggöra åtgärder mot riskträd och storskaliga angrepp av granbarkborre inom 168 naturreservat i

Stockholms län (diarienummer 511-2018-2020). Detta beslut överklagades och regeringen ändrade år 2021 (diarienummer M2020/01159) beslutet endast på så sätt att tidsbegränsning på fem år angavs för beslutet. Regeringsbeslutet innebär att Länsstyrelsens tidigare beslut gäller till och med den 12 maj 2026.

Länsstyrelsen ser ett fortsatt behov av att kunna utföra vissa begränsade åtgärder i syfte att minimera risker för skada på människor eller egendom som kan uppstå från riskträd även framöver. Med anledning av detta har Länsstyrelsen tagit upp frågan om nytt beslut om undantag från reservatsföreskrifterna för åtgärder mot riskträd.

Motivering till beslutet

Åtgärder kopplade till riskträd

Riskträd kan orsaka skada på människor eller egendom. För att riskträd i naturreservaten, t.ex. utmed vägar, markerade stigar, leder och intill byggnader och anläggningar, ska kunna fällas eller kapas, anser Länsstyrelsen att det finns skäl att införa ett undantag för att kunna åtgärda sådana träd. Detta bedöms angeläget eftersom de nu aktuella naturreservaten har regleringar i reservatsföreskrifterna som inte möjliggör ens begränsade åtgärder mot riskträd. De träd som fälls eller kapas ska som huvudregel lämnas kvar på platsen. Nedtagna träd eller träddelar får dock förflyttas inom naturreservatet om de utgör hinder för skötsel av området, t.ex. slåtter, betesdrift eller friluftsliv, eller hotar områdets bevarandevärden.

Genom att införa ett undantag från reservatsföreskrifterna tydliggörs att åtgärder mot riskträd kan vidtas. Detta ska ske inom ramen för ordinarie skötsel och förvaltning som genomförs för att vidmakthålla ett ändamålsenligt skydd och för att uppfylla syftet med naturreservaten. Länsstyrelsen bedömer att undantaget inte innebär någon försvagning av skyddet i berörda naturreservat utan endast förtydligar att åtgärder mot riskträd kan genomföras. De synnerliga skäl som krävs för undantaget i denna del, i enlighet med 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, är därför uppfyllda.

Åtgärder kopplade till granbarkborre

Undantag från reservatsföreskrifterna för åtgärder i syfte att begränsa skador orsakade av angrepp av granbarkborre eller andra arter bedöms inte nödvändigt i dagsläget eftersom storskaliga angrepp som utgör hot mot prioriterade bevarandevärden inte har inträffat under de senaste åren. Efter att förslaget till nu aktuellt beslut skickades på samråd har några väderhändelser fällt skog i framför allt norra delen av länet. Färsk gran som fallit skulle kunna orsaka granbarkborreangrepp redan senare i år samt under de kommande åren. Om ett behov av åtgärder mot angrepp av granbarkborre eller andra arter inträffar framöver, kan detta hanteras genom ett liknande beslut som riktar sig mot naturreservat där omfattande skador orsakade av granbarkborre eller andra arter inträffat.

Undantag från reservatsföreskrifterna

De aktuella åtgärderna för att hantera riskträd är sådana som avses utföras av reservatsförvaltaren eller den reservatsförvaltaren utser och regleras genom undantag från föreskrifterna som ska gälla i angivna naturreservat, se bilaga 1. Undantaget gäller föreskrifter beslutade med stöd av 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken eller motsvarande lagrum. De aktuella åtgärderna är av sådan karaktär att natur- och upplevelsevärdena i naturreservaten inte äventyras. Behov av åtgärder mot riskträd har hög förutsägbarhet och laglig grund för att genomföra dessa åtgärder kommer att krävas framöver. Inom de flesta av naturreservaten som omfattas av detta beslut är möjligheter att vidta sådana åtgärder begränsade eller obefintliga utan nu aktuellt undantag. Genom undantaget kan naturreservatens ändamålsenliga skydd bibehållas genom att åtgärder mot riskträd kan vidtas. En grund för framtida skötsel och förvaltning möjliggörs vilket bidrar till att uppfylla syftet med berörda naturreservat.

Länsstyrelsen har även övervägt alternativa hanteringar av frågan under ärendets beredning såsom att besluta om nya reservatsföreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken och inarbeta undantaget i reservatsföreskrifterna för varje berört naturreservat. Därmed skulle markägaren eller innehavaren av särskild rätt till marken förpliktigas tåla de föreslagna åtgärderna. Detta skulle kunna genomföras genom revidering av beslut för varje enskilt naturreservat men kräver stora personalresurser som inte kan

motiveras utifrån nyttan. Därför har Länsstyrelsen valt att införa ett undantag från reservatsföreskrifterna för samtliga nu aktuella naturreservat i syfte att säkerställa att reservatsförvaltaren eller den reservatsförvaltaren utser kan genomföra åtgärder mot riskträd. Det i sin tur säkerställer att nödvändiga åtgärder har laglig grund och kan vidtas utifrån de aktuella behoven som finns i dagsläget, förutsatt att berörda markägare och andra sakägare medger detta, se nedan. Därutöver arbetar Länsstyrelsen löpande med revidering av beslut om naturreservat och för då in den aktuella åtgärden i reservatsföreskrifterna.

Eftersom undantaget inte innebär någon ytterligare inskränkning, enligt 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken, krävs ingen remiss till berörda markägare och innehavare av särskild rätt till marken, enligt 24 § tredje stycket punkt 2 förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Länsstyrelsen bedömer mot ovanstående bakgrund att den undantagna åtgärden i de aktuella naturreservaten inte bör regleras i reservatsföreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken som förpliktelser för markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla intrång. Därigenom krävs inte heller att förslaget till beslut remitteras till markägare och innehavare av särskild rätt till marken innan beslut fattas, enligt 24 § tredje stycket punkt 3 förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Detta innebär dock att reservatsförvaltaren behöver erhålla ett medgivande från respektive markägare och innehavare av särskild rätt till marken innan eventuella åtgärder vidtas. Länsstyrelsens tidigare erfarenhet i liknande situationer visar på att medgivande för åtgärder mot riskträd kommer att kunna erhållas även framöver.

Det aktuella undantaget är nödvändigt för att tillgodose att syftet med de aktuella naturreservaten kan uppnås. Behov av åtgärder mot riskträd i de aktuella naturreservaten har hög grad av förutsägbarhet och syftar mot att bibehålla de befintliga natur- och upplevelsevärdena under lång tid framöver. Andra alternativ har bedömts att vara alldeles för resurskrävande för att tillgodose att nödvändiga åtgärder kan vidtas när behovet uppstår. Däremot, på sikt, kommer detta beslut att bli inaktuellt genom att åtgärden förs in i reservatsföreskrifterna i samband med det löpande arbetet med revidering av beslut om naturreservat. Länsstyrelsen bedömer mot ovanstående bakgrund att den undantagna åtgärden inte bör tidsbegränsas.

Samråd

Förslaget till beslut har sänts på samråd till Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. Därutöver sändes förslaget för kännedom till berörda förvaltare av naturreservaten som framgår av bilaga 1 samt berörda kommuner.

Yttranden har kommit in från Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Statens fastighetsverk (SFV), Botkyrka kommun, Haninge kommun, Södertälje kommun och Vallentuna kommun. Dessa beskrivs närmare nedan:

- Naturvårdsverket har inget att erinra mot förslaget men bedömer att det hade varit lämpligare att möjliggöra detta genom att lägga till en föreskrift enligt 7 kap. 6 § miljöbalken (en så kallad B-föreskrift). Därutöver ser Naturvårdsverket inga större hinder för att göra ett tillägg till B-föreskrifter genom ett samlingsbeslut som omfattar de aktuella naturreservaten. Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets syn angående fördelar med att möjliggöra åtgärden genom att införa en föreskrift enligt 7 kap. 6 § miljöbalken men delar inte Naturvårdsverkets bedömning angående hinder för denna typ av hantering. Ett samlingsbeslut som omfattar 123 naturreservat kräver stora personalresurser eftersom förslaget ska remitteras till samtliga markägare, övriga sakägare (inklusive gemensamhetsanläggningar och samfälligheter inom de aktuella naturreservaten) samt statliga myndigheter. Länsstyrelsen ser det inte motiverat att prioritera sådant omfattande och resurskrävande arbete. Därutöver innebär Naturvårdsverkets förslag en risk för att det drar ut på tiden innan en sådan föreskrift träder i kraft och nödvändiga åtgärder kan vidtas. Därför gör Länsstyrelsen bedömning att införande av ett undantag är det lämpligaste sättet att hantera frågan med avseende på nuvarande omständigheter.
- Skogsstyrelsen har inget att erinra men påpekar att efter att förslaget skickades på samråd har stormen Johannes och snöovädret Anna fällt skog i framför allt norra delen av länet. Färsk gran som fallit och inte tagits bort skulle kunna utgöra lämpliga substrat för granbarkborre under sommaren och påföljande år. Skogsstyrelsen föreslår att iaktta detta med avseende på Länsstyrelsens motivering till att inte införa ett undantag från reservatsföreskrifterna för åtgärder i syfte att begränsa skador orsakade av angrepp av granbarkborre.

Länsstyrelsen ser att det finns en viss risk för angrepp av granbarkborre till följd av de ovan nämnda väderhändelserna. Trots det bedömer Länsstyrelsen att det i dagsläget är omöjligt att förutse hur stor påverkan dessa kommer att ha. Därför väljer Länsstyrelsen att inte föra in ett undantag för åtgärder i syfte att begränsa skador orsakade av angrepp av granbarkborre i detta beslut. Om ett behov uppstår, kan ett liknande beslut fattas just för de naturreservaten där åtgärderna riktade mot granbarkborre behövs.

- SFV ser positivt på förslaget och betonar att undantaget kommer att underlätta skötsel och förvaltning av naturreservaten framöver.
- Övriga i sändlistan för remissen har inget att erinra eller har avstått från att yttra sig i ärendet.

Länsstyrelsen har gjort några mindre justeringar utifrån inkomna yttranden samt några justeringar av redaktionell karaktär.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 2.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Cecilia Skingsley med miljöhandläggare Aivars Dunskis som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Johanna Lindgren och avdelningschef Helene Munkner medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling.

Bilagor

1. Naturreservat som omfattas av detta beslut
2. Hur man överklagar

Sändlista

Naturvårdsverket, via VIC Natur

Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Havs- och vattenmyndigheten, via VIC Natur

Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

Botkyrka kommun, medborgarcenter@botkyrka.se

Ekerö kommun, info@ekero.se

Haninge kommun, haningekommun@haninge.se

Nacka kommun, info@nacka.se

Norrtälje kommun, kontaktcenter@norrtalje.se

Nykvarns kommun, kommun@nykvarn.se

Nynäshamns kommun, kontaktcenter@nynashamn.se

Salems kommun, info@salem.se

Sigtuna kommun, kontaktcenter@sigtuna.se

Södertälje kommun, kontaktcenter@sodertalje.se

Tyresö kommun, kommun@tyreso.se

Upplands Väsby kommun, vasbydirekt@upplandsvasby.se

Upplands-Bro kommun, kommun@upplands-bro.se

Vallentuna kommun, kommun@vallentuna.se

Vaxholms kommun, kansliet@vaxholm.se

Värmdö kommun, varmdo.kommun@varmdo.se

Österåkers kommun, servicecenter@osteraker.se

Kopia till

Kopia för kännedom till förvaltare för de naturreservat beslutet omfattar:

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, kansliet@skargardsstiftelsen.se

Statens fastighetsverk, sfv@sfv.se

Stiftelsen Tyrestaskogen, info@tyresta.se

Stockholm Vatten AB, remiss@svoa.se

Naturresevat som omfattas av beslut om undantag från reservatsföreskrifterna för åtgärder mot riskträd i Stockholms län

Naturresevatets namn	Kommun/ kommuner	NVR-ID	Dossié- nummer	Förvaltare
Adelsö-Sättra	Ekerö	2002816	0125-02-009	Länsstyrelsen i Stockholms län
Angarnssjöängen	Vallentuna	2001155	0115-02-002	Länsstyrelsen i Stockholms län
Arholma-Idö	Norrtälje	2000846	0188-02-034	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Aspdalssjön	Norrtälje	2000844	0188-02-042	Länsstyrelsen i Stockholms län
Bellberget	Norrtälje	2043707	0188-02-100	Länsstyrelsen i Stockholms län
Björinge	Norrtälje	2000147	0188-02-048	Länsstyrelsen i Stockholms län
Björkö	Ekerö	2000157	0125-02-002	Länsstyrelsen i Stockholms län
Björnö	Värmdö	2002728	0120-02-039	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Bogesundlandet	Vaxholm	2014800	0187-02-002	Statens Fastighetsverk
Bokullen	Norrtälje	2041333	0188-02-087	Länsstyrelsen i Stockholms län
Bonavik	Ekerö	2013363	0125-02-010	Länsstyrelsen i Stockholms län
Bornsjön	Botkyrka, Salem, Södertälje	2001390	0128-03-001	Stockholm Vatten AB
Borntorp	Norrtälje	2000150	0188-02-050	Länsstyrelsen i Stockholms län
Brinkbäcken	Botkyrka	2000015	0127-02-003	Länsstyrelsen i Stockholms län
Brännström	Norrtälje	2020026	0188-02-081	Länsstyrelsen i Stockholms län
Bårsjön	Nykvarn, Södertälje	2002831	0181-02-016	Länsstyrelsen i Stockholms län
Djupviken	Värmdö	2047203	0120-02-054	Länsstyrelsen i Stockholms län
Ekoberget	Nacka	2002726	0182-02-001	Länsstyrelsen i Stockholms län
Eldgarnsö	Ekerö	2000154	0125-02-006	Länsstyrelsen i Stockholms län
Eriksö	Södertälje	2000156	0181-02-004	Länsstyrelsen i Stockholms län
Fifång	Södertälje	2002734	0181-02-011	Länsstyrelsen i Stockholms län
Finnhamn	Österåker	2001102	0117-02-009	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Fjärdlång ¹	Haninge	2002299	0136-02-010	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Fysingen	Sigtuna	2000627	0191-02-006	Länsstyrelsen i Stockholms län
Fäberget	Norrtälje	2050366	0188-02-119	Länsstyrelsen i Stockholms län
Getholmen	Österåker	2047204	0117-02-012	Länsstyrelsen i Stockholms län
Gillberga	Norrtälje	2014284	0188-02-085	Länsstyrelsen i Stockholms län
Gisslingö	Norrtälje	2043653	0188-02-098	Länsstyrelsen i Stockholms län
Grendalen	Norrtälje	2045417	0188-02-105	Länsstyrelsen i Stockholms län
Grevinnans rå	Norrtälje	2046152	0188-02-103	Länsstyrelsen i Stockholms län

¹ Endast den del av reservatet som förvaltas av Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

Naturresevatets namn	Kommun/ kommuner	NVR-ID	Dossié- nummer	Förvaltare
Grinda	Värmdö	2000152	0120-02-047	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Grundsjömassarna	Norrtälje	2000834	0188-02-051	Länsstyrelsen i Stockholms län
Gullringskärret	Haninge	2002724	0136-02-011	Länsstyrelsen i Stockholms län
Gullunge	Norrtälje	2014248	0188-02-077	Länsstyrelsen i Stockholms län
Gålö	Haninge	2001644	0136-02-002	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Gällnö	Värmdö	2000887	0120-02-037	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Hammaren	Norrtälje	2028909	0188-02-084	Länsstyrelsen i Stockholms län
Hasselhorn	Norrtälje	2025889	0188-02-093	Länsstyrelsen i Stockholms län
Hjälmsö-Lådna	Värmdö	2001108	0120-02-045	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Hundsjön	Norrtälje	2045648	0188-02-104	Länsstyrelsen i Stockholms län
Husby	Ekerö	2000170	0125-02-008	Länsstyrelsen i Stockholms län
Huvudholmen	Haninge	2001106	0136-02-005	Länsstyrelsen i Stockholms län
Huvududden	Ekerö	2000169	0125-02-005	Länsstyrelsen i Stockholms län
Häringe-Hammersta	Haninge, Nynäshamn	2000143	0136-02-013	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Häverö prästäng	Norrtälje	2000164	0188-02-017	Länsstyrelsen i Stockholms län
Häverö-Bergby	Norrtälje	2000161	0188-02-036	Länsstyrelsen i Stockholms län
Hökmosse	Norrtälje	2049661	0188-02-117	Länsstyrelsen i Stockholms län
Igelsjön	Norrtälje	2005579	0188-02-049	Länsstyrelsen i Stockholms län
Järflotta	Nynäshamn	2001144	0192-02-002	Länsstyrelsen i Stockholms län
Kamsmosskogen	Norrtälje	2013395	0188-02-074	Länsstyrelsen i Stockholms län
Karlsdalsmossen	Norrtälje	2000628	0188-02-043	Länsstyrelsen i Stockholms län
Kasberget	Norrtälje	2051678	0188-02-115	Länsstyrelsen i Stockholms län
Klovsten	Norrtälje	2045419	0188-02-110	Länsstyrelsen i Stockholms län
Kolartorp	Haninge	2026369	0136-02-019	Länsstyrelsen i Stockholms län
Kornamossen	Norrtälje	2005580	0188-02-069	Länsstyrelsen i Stockholms län
Korpberget	Salem, Södertälje	2000017	0181-02-010	Länsstyrelsen i Stockholms län
Käringboda	Nynäshamn	2002735	0192-02-004	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Ladudden	Norrtälje	2046759	0188-02-112	Länsstyrelsen i Stockholms län
Ladängssjön	Norrtälje	2031250	0188-02-086	Länsstyrelsen i Stockholms län
Landsboda	Norrtälje	2043888	0188-02-099	Länsstyrelsen i Stockholms län
Lidö	Norrtälje	2000879	0188-02-037	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Lohärad-Svartkärret	Norrtälje	2014538	0188-02-071	Länsstyrelsen i Stockholms län
Lövö	Ekerö	2024689	0125-02-011	Statens Fastighetsverk
Långviksträsk	Värmdö	2013546	0120-02-050	Länsstyrelsen i Stockholms län
Lövdalsskogen	Norrtälje	2002920	0188-02-061	Länsstyrelsen i Stockholms län
Malmsjön	Norrtälje, Österåker	2000631	0188-02-013	Länsstyrelsen i Stockholms län
Mornäsan	Norrtälje	2005594	0188-02-064	Länsstyrelsen i Stockholms län
Munkö	Värmdö	2002636	0120-02-005	Länsstyrelsen i Stockholms län
Myrbacken	Norrtälje	2046794	0188-02-113	Länsstyrelsen i Stockholms län

Naturreservatets namn	Kommun/ kommuner	NVR-ID	Dossier- nummer	Förvaltare
Möja Björndalen	Värmdö	2002300	0120-02-046	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Mörtö-Bunsö	Värmdö	2001111	0120-02-031	Länsstyrelsen i Stockholms län
Norråga	Botkyrka	2028869	0127-02-012	Länsstyrelsen i Stockholms län
Norrhenninge	Norrtälje	2014215	0188-02-075	Länsstyrelsen i Stockholms län
Norrskogen	Norrtälje	2014292	0188-02-070	Länsstyrelsen i Stockholms län
Norrängsskogen	Norrtälje	2042827	0188-02-088	Länsstyrelsen i Stockholms län
Nåttarö	Haninge	2014210	0136-02-017	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Nämdö	Värmdö	2000955	0120-02-048	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Oxön	Norrtälje	2042767	0188-02-094	Länsstyrelsen i Stockholms län
Prästskaten	Norrtälje	2051018	0188-02-120	Länsstyrelsen i Stockholms län
Pålamalm	Botkyrka	2000016	0127-02-001	Länsstyrelsen i Stockholms län
Reveludden	Nynäshamn	2000618	0192-02-001	Länsstyrelsen i Stockholms län
Riddersholm	Norrtälje	2000880	0188-02-046	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Rimsjöskogen	Norrtälje	2000629	0188-02-041	Länsstyrelsen i Stockholms län
Rosenlundsskogen	Nynäshamn	2002830	0192-02-006	Länsstyrelsen i Stockholms län
Rotholma	Norrtälje	2042994	0188-02-097	Länsstyrelsen i Stockholms län
Råda	Norrtälje	2000159	0188-02-029	Länsstyrelsen i Stockholms län
Rösaringsåsen	Upplands-Bro	2043863	0139-02-009	Länsstyrelsen i Stockholms län
Sandemar	Haninge	2000007	0136-02-014	Länsstyrelsen i Stockholms län
Singö-Söderby	Norrtälje	2043266	0188-02-096	Länsstyrelsen i Stockholms län
Själbottna-Östra Lagnö	Norrtälje, Österåker	2001143	0188-02-033	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Skeppnan	Haninge	2026489	0136-02-015	Länsstyrelsen i Stockholms län
Skevik	Värmdö	2002731	0120-02-003	Länsstyrelsen i Stockholms län
Slandön	Södertälje	2052463	0181-02-027	Länsstyrelsen i Stockholms län
Slätmossen - Borgberget	Nynäshamn	2005705	0192-02-005	Länsstyrelsen i Stockholms län
Stickelsberg	Värmdö	2002730	0120-02-007	Länsstyrelsen i Stockholms län
Stora Alsjön	Södertälje	2013371	0181-02-019	Länsstyrelsen i Stockholms län
Stora Envätterns domänreservat	Södertälje	2000013	0181-02-007	Länsstyrelsen i Stockholms län
Stora Uringe	Botkyrka	2042026	0127-02-014	Länsstyrelsen i Stockholms län
Storlaven	Norrtälje	2042247	0188-02-090	Länsstyrelsen i Stockholms län
Stortjärnan	Norrtälje	2045731	0188-02-101	Länsstyrelsen i Stockholms län
Storvikaren	Norrtälje	2014544	0188-02-080	Länsstyrelsen i Stockholms län
Storängstorpet	Norrtälje	2051278	0188-02-122	Länsstyrelsen i Stockholms län
Ströja	Norrtälje	2000835	0188-02-052	Länsstyrelsen i Stockholms län
Sundby	Haninge	2002298	0136-02-004	Länsstyrelsen i Stockholms län
Svartkärret	Norrtälje	2005585	0188-02-067	Länsstyrelsen i Stockholms län
Svartsjön	Haninge	2026490	0136-02-016	Länsstyrelsen i Stockholms län
Torslunda	Sigtuna	2014890	0191-02-010	Länsstyrelsen i Stockholms län
Tre backar	Norrtälje	2042586	0188-02-092	Länsstyrelsen i Stockholms län
Trehörningsskogen	Vallentuna, Österåker	2000151	0117-02-008	Länsstyrelsen i Stockholms län
Tullgarn	Södertälje	2002027	0181-03-001	Länsstyrelsen i Stockholms län

Naturresevatets namn	Kommun/ kommuner	NVR-ID	Dossié- nummer	Förvaltare
Tullgarn	Södertälje	2002195	0181-02-003	Länsstyrelsen i Stockholms län
Tullviksbäcken	Norrtälje	2000881	0188-02-038	Länsstyrelsen i Stockholms län
Tyresta	Haninge, Tyresö	2001110	0136-02-012	Stiftelsen Tyrestaskogen
Utö	Haninge	2002296	0136-02-008	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Vackstaskogen	Nykvarn, Södertälje	2028209	0181-02-020	Länsstyrelsen i Stockholms län
Vallensjö	Upplands Väsby	2005578	0114-02-002	Länsstyrelsen i Stockholms län
Vattgruvsmossens domänreservat	Södertälje	2000012	0181-02-009	Länsstyrelsen i Stockholms län
Vattmoraberget	Norrtälje	2043007	0188-02-062	Länsstyrelsen i Stockholms län
Väsby hage	Ekerö	2000155	0125-02-007	Länsstyrelsen i Stockholms län
Ålandet	Norrtälje	2043738	0188-02-118	Länsstyrelsen i Stockholms län
Älö-Rånö	Haninge	2014211	0136-02-018	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Ön-Bokulludden	Norrtälje	2002833	0188-02-058	Länsstyrelsen i Stockholms län
Österby	Nynäshamn	2005704	0192-02-007	Länsstyrelsen i Stockholms län

Hur man överklagar hos regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du:

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienummer);
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** via e-post eller postadress och inte till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **beslutet kungjorts i ortstidning¹**, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress och telefonnummer.

¹ Inført i:

Dagens Nyheter	2026-03-25
Svenska Dagbladet	2026-03-25
Norrtejlje Tidning	2026-03-25
Länstidningen Södertälje	2026-03-24
Nynäshamns Posten	2026-03-24